

Nyhet från greppa.nu

Vallen minskar mjölkgårdars miljöpåverkan

Stor andel vall och hög fodereffektivitet i besättningen är de viktigaste faktorerna för att mjölkgårdars samlade miljöpåverkan ska bli så liten som möjligt. Det tyder i alla fall livscykelanalyser av mjölk "från vagga till gårdsgrind" på, genomförda av forskare i tre europeiska länder.

Foto: Therese Olsson

Vallen bidrar till många positiva miljöeffekter, bland annat har den god inverkan på biologisk mångfald.

Fem danska, fem italienska och två tyska mjölkgårdar medverkade i studien. Bland gårdarna finns såväl konventionellt drivna som ekologiska, med och utan betesdrift och med olika avkastningsnivåer (6 000–11 000 kilo ECM). Studiens syfte var att identifiera de faktorer inom mjölkproduktionen som innebär störst miljöpåverkan.

Forskarna analyserade bland annat olika faktorer inverkan på den biologiska mångfalden. Det visade sig att en stor andel vall ger positiv effekt i det avseendet. De tyska betesmarkssystemen hade minst negativ påverkan på klimat, försurning, övergödning och användning av icke-förnyelsebar energi. Danska ekologiska system och de italienska mycket intensiva produktionssystemen följde närmast efter.

En positiv effekt följs ofta av fler

Studiens resultat tyder på att förbättringar inom ett område ofta ger andra effekter som också bidrar positivt till gårdens totala miljömässiga hållbarhet. Ett exempel som illustrerar detta kommer från de danska ekologiska gårdarna. De hade minst negativ påverkan på biologisk mångfald av gårdarna i studien, vilket hängde ihop med en hög andel vall i deras produktionssystem. En hög

KÄLLA: Guerci, M., Trydeman Knudsen, M., Bava, L., Zucali, M., Schönbach, P. & Kristensen, T. (2013) Parameters affecting the environmental impact of a range of dairy farming systems in Denmark, Germany and Italy. *Journal of Cleaner Production*, vol 54, sid 133-141.

[LÄS MER >>](#)

PÅ SAMMA TEMA:

[2013-08-16 >>](#)

Målet ännu oklart för klimatsmart jordbruk

[2013-06-20 >>](#)

Vitklöver i betesvallen minskar mjölkens klimatavtryck

[2013-03-15 >>](#)

Många bäckar små påverkar också klimatet

[2012-12-12 >>](#)

Mindre klimatgaser per kilo kött

greppa näringen

andel vall i deras produktionssystem. En hög andel vall gav dessutom en signifikant positiv effekt på klimatgasutsläpp, försurning och energianvändning.

Även fodereffektivitet lyfts fram som en faktor med stor positiv inverkan på klimatgasutsläpp, försurning och övergödning. I studien hittade forskarna däremot ingen relation mellan miljöpåverkan och mjölkproduktion per ko eller djurtätheten på gården, faktorer som annars ofta lyfts fram som viktiga nyckeltal.

Soja från avskogad mark ökar klimatpåverkan

Om regnskog huggs ned eller annan orörd mark förändras för att lämna plats för sojaproduktion leder det till stor påverkan på miljön. När forskarna inkluderade en känslighetsanalys för förändrad markanvändning i studien såg de att konventionella gårdar som använder soja i fodret får en markant höjd klimatpåverkan på gårdsnivå. För ekologiska gårdar som använder soja från Europa, producerad på åkermark som inte förändrats, innebär sojaanvändningen däremot inte högre utsläpp av klimatgaser.

Omvandling av skog, buskmarker och savanner till jordbruksmark bidrar till den globala ökningen av klimatgasutsläpp. Växande träd och buskar tar upp koldioxid från luften och lagrar kol i ved och andra växtdelar. När skogen huggs ner upphör koldioxidupptaget. Nedbrytningstakten av kol i mark som odlas är också högre än i orörd mark.

Studiens resultat baserar sig på ett litet antal gårdar och forskarna är försiktiga med att dra slutsatser. De har sett att vallen har en betydelsefull roll, men för att kunna uttala sig om helheten kring en klimatsmart gårdsstruktur behövs det alltså fortfarande mer forskning.

[Therese Olsson](#)

Foto: Therese Olsson

Studien visade på samband mellan hög andel vall och minskad miljöpåverkan i form av klimatgasutsläpp, försurning och energianvändning.

Foto: Janne Andersson

Hög fodereffektivitet gav också vinster som mindre klimatgasutsläpp, mindre försurning och lägre energiförbrukning per kilo mjölk.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Redaktör:
Berit Haggren
0470-692 00
berit@haggren.eu